

Покращення підготовки магістрів технічних спеціальностей можливе при використанні нових навчальних курсів з використанням інтерактивних освітніх технологій (презентації, дискусії, case-study, робота у групах, метод мозкового штурму, метод критичного мислення, ділові ігри, рольові ігри, методи аналізу конкретних ситуацій) та мобільних технологій. Використання інноваційних технологій необхідне при виконанні дипломних робіт.

Література:

1. Вітвицька С.С. Педагогічна підготовка магістрів в умовах ступеневої освіти: теоретико-методологічний аспект: монографія. Житомир: Видавництво ЖДУ імені І.Франко, 2009. 436 с.
2. Гречаник Б.В. Інноваційний потенціал вітчизняних ВНЗ: особливості та проблеми його формування. Інвестиції: практика та досвід. Київ, 2010. № 11. С. 24–27.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології»: підручник. Київ. Академвидав, 2012. 352 с.
4. Саух П.Ю. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи. Житомир: Вид-во ЖДУ ім.Івана Франка, 2013. 56 с.

УДК: 37.013.77

Арсеньєва Н.О., Жмурко В.В., Коротун О.Б., Тарасенко К.С.,
м. Харків, Україна

Харківський національний автомобільно-дорожній
університет

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Сучасна освіта розвивається в умовах зростаючого потоку інформації, необхідності особистості оперувати величезною кількістю знань у різних сферах людської діяльності. У сферу професійної освіти останні роки активно впроваджуються дистанційні технології навчання, які базуються на основі використання сучасних інформаційно-комунікаційних можливостей. Наразі спостерігається дуже швидкий розвиток інформаційних технологій. Процес інформатизації розгортається практично у всіх галузях людської діяльності.

Розвиток інформаційних та телекомунікаційних технологій створило принципово нові умови під час роботи з інформацією в системі освіти. В даний час головним критерієм оцінки ступеня інформативності навчального процесу є можливість доступу в глобальні мережі з метою використання в освітніх цілях матеріалів відеоконференцій, навчальних платформ, месенджерів, електронної пошти і т. д. Найбільш широко та повно можливості навчальних інформаційних технологій використовуються в системі дистанційної освіти. Метою розвитку дистанційного навчання є об'єднання переваг віртуальної та традиційної освіти.

Дистанційне навчання характеризується:

- просторової роздільності між студентами, між студентами та викладачами;

- просторова роздільність студента та навчального закладу;
- безперервна навчальна робота студента;
- взаємодія студента та викладача;
- спеціально підібрані навчальні матеріали.

Незабаром, за деякими прогнозами, студенти витратимуть до 40% часу на дистанційні форми освіти, приблизно стільки ж – на очні, а 20% – на самоосвіту [1, 3]. Дистанційне навчання докорінно відрізняється від традиційних форм навчання. При розгляді дистанційного навчання як діяльності, опосередкованої комп'ютерними технологіями, слід зазначити, що воно характеризується низкою психологічних особливостей в порівнянні з традиційними формами навчання.

Аналіз літератури показав, що психологічні аспекти розробки та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, у тому числі технологій дистанційного навчання, ще мало розроблені та перебувають на стадії становлення. Деякі автори та фахівці ще декілька років тому стали приділяти велику увагу цій темі [1 – 4], але, в основному, в їх дослідженнях розглядалися окремі сторони питання:

- психолого-педагогічні проблеми комп'ютеризації;
- взаємодія між учасниками навчального процесу;
- особливості діалогу «людина-машина»;
- психологічні проблеми, що виникають у процесі навчання;
- особливості сприйняття інформації;
- мотиваційна сфера освітньої діяльності студентів;

- проблема психолого-пізнавальних бар'єрів;
- когнітивний підхід до навчання;
- емоційний фактор сприйняття навчального матеріалу.

Широке впровадження комп'ютерних технологій у наше життя має психологічні наслідки. Ряд авторів відзначають, що дистанційні освітні технології, спочатку покликані стати засобом вільного творчого саморозвитку людини та ефективної самоорганізації її діяльності, забезпечити високий рівень її суб'єктності в освітньому процесі, зараз несуть у собі небезпеку формального, позбавленого особистісних смислів, ставлення до навчання, «девальвації» знання та його відчуження, небезпека «розлюднювання» [1, 3].

Як показує аналіз досліджень, у фокусі уваги вчених знаходяться окремі аспекти психологічних та психолого-педагогічних особливостей розробки та впровадження дистанційних технологій у освітніх організаціях. Проте, дуже мало досліджень, присвячених впливу дистанційних технологій на особистісний та когнітивний розвиток студентів, а також обліку когнітивних стилів, психологічних особливостей студентів, здатних навчатися на основі даних технологій. Існує мало робіт, які вивчають вплив дистанційних технологій на когнітивний та особистісний розвиток студентів. Існують окремі дослідження, що розглядають вплив інформаційних технологій на розвиток людини, психолого-педагогічні аспекти дистанційних технологій. Комплексні дослідження з цієї проблеми дослідження відсутні. Професійно-особистісний розвиток майбутнього спеціаліста в системі професійної освіти

немислимий поза його становленням як суб'єкта навчально-професійної діяльності. Тим часом педагогічне забезпечення механізмів цього становлення через дистанційне навчання, забезпечення максимально повної реалізації студентом суб'єктних функцій в освітньому процесі недостатньо повно розроблено в науково-педагогічній літературі.

Література:

1. Дистанційне навчання: психологічні засади : монографія / [М.Л. Смульсон, Ю.І. Машбиць, М.І. Жалдак та ін.] ; за ред. М.Л. Смульсон. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2012. 240 с.

2. Застосування телекомунікаційних засобів у навчальному процесі: психолого-педагогічні аспекти : навч.-метод. посіб. / за ред. М. Л. Смульсон. <http://www.psy-science.com.ua/Recommendation/>

3. Демида Б. Системи дистанційного навчання: огляд, аналіз, вибір. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Комп'ютерні науки та інформаційні технології. 2011. № 694. С. 98 – 107

4. Лукашенко І.М., Луценко О.Л. Психологічні аспекти навчання у віртуальному середовищі [Електронний ресурс] І.М. Лукашенко, О.Л. Луценко // Вісник ХНУ. Серія: «Психологія». № 60. 2016. Харків. С 40 – 43.

УДК 378.4

Захарова Е.В., Таєнко О.Ю., Яскевич А.О. м. Харків, Україна
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Абрамович В.П., м. Дніпро, Україна
ТОВ «Автомагістраль-Південь»